



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Quibusdam præmissis, referuntur sententiæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

126 DISPUTATIO PRIMA

Strari visionis beatificæ possibilitatem ; illa tamen supposita, demonstratione Theologica, ejus possibilitatem posse ostendi.

Prima pars hujus corollarij patet ex dictis, Nam adhuc revelatione supposita, non potest naturalis ratio nisi causas & effectus naturales cognoscere : At ex illis nequit evidenter cognosci possibilis visionis beata, ut supra ostensum est : Ergo etiam revelatione supposita, ratione naturali demonstrari nequit.

Quod vero Theologicè demonstrari possit, etiam constat, nam haec demonstratio Theologica est : Propensio innata, sive naturæ sit, sive gratia, ad impossibile terminari nequit : At homo habituali gratia prædictus, propensione innata, non naturæ, sed gratia, in supernaturalem beatitudinem tendit : Ergo illa est possibilis. In qua demonstratione Major est nota lumine naturali, Minor vero est de fide, cum gratia habitus secundum fidem, sit semen gloriae, & fons aquæ salientis in vitam aeternam, seu in illam connaturaliter tendens : Ergo conclusio qua ex illis præmissis per bonam consequentiam infertur, Theologica est.

ARTICVLVS V.

Qualis sit appetitus hominis viatoris, ad claram Dei visionem?

§. I.

Quibusdam præmissis, referuntur sententiae.

§1.

Notandum primò ex D. Thoma 1. parte quæst. 19. art. 1. duplē dari appetitum, unum innatum, alterum elicītū. Primus est inclinatio seu propensio ab Authorē naturæ indita, quæ unaquaque res, absque ulla cognitione, in suum bonum connaturale est præposta : qualis est propensio gravis in centrum, & levis in locum sursum. Secundus vero, qui propriæ rationem appetitiis habet, est actus appetendi, quo res fertur in bonum cognitum sub ratione boni, & ita procedit à speciali quadam potentia, scilicet ab appetitu sensitivo, vel rationali, quorum unus fertur in bonum sensibile, alter vero in bonum ut sic.

§2.

Notandum secundò, Appetitum elicītū adhuc duplē esse : unum efficacem & absolutum, inferentem executionem mediorum necessariam ad asecutionem boni concupiti : alium ineffacēm seu conditionatum, qui dictam executionem mediorum non fertur, & velleitas quadam appellari solet. Prior significatur per verbum *yolo*, posterior per verbum *yellem* : ille fertur in rem solūm possibilem haberi, iste vero etiam ad impossibilia se extendit.

§3.

Notandum tertio, Appetitum elicītū alium esse necessarium quoad specificationem & exercitium simul, ut in brutis circa bonum conveniens apprehensum, & in beatis circa Deum clarè visum : alium vero esse necessarium tantum quoad specificationem, qualis est actus appetendi beatitudinem in communi ; nam licet homo naturaliter inclinetur ad bonum seu beatitudinem in communi, non necessitatim tamen ad eliciendos semper actus amoris circa hujusmodi bonum, sed interdum eos suspendere potest. His præmissis.

§4.

Difficultas & controversia est inter Theologos,

A quoniam appetitu feratur homo in claram Dei visionem : Scotus enim in 4. dist. 49. quæst. 10. Durandus ibidem quæst. 8. & Valentia 1. 2. quæst. 5. art. 8. disp. 1. punctione 1. docent in natura intellectuali, secundum se considerata, esse appetitum innatum ad claram Dei visionem, prout est in se trinus & unus. Vazquez autem 1. 2. disp. 22. Suarez libro 2. de attrib. negat. cap. 7. num. 10. & 11. & alij ex recentioribus volunt esse in natura intellectuali appetitum, non quidem innatum, sed elicītū, saltē conditionatum & inefficacem, necessarium tamen quoad conditionem, ad eandem Dei visionem, prout est in se trinus & unus, sive prout est Author tam naturæ quam gratia. Pro resolutione, sit

§. II.

Tripli conclusione difficultas proposita resolvitur.

Dico primò: Non datur in homine secundum se considerato, seu fide & gratia destituto, appetitus innatus ad claram Dei visionem. §5.

Probatur primò: Appetitus innatus (ut in 1. notabili diximus) est pondus quoddam naturæ in bonum sibi connaturaliter debitum : Atqui in homine secundum se considerato, nullum datur pondus naturæ, sed duntaxat potentia obedientialis, ad claram Dei visionem, cum illa non sit connaturaliter ei debita, sed superexcedens & improprietate viribus ejus naturalibus, ut ex supra dictis patet : Ergo non datur in homine secundum se considerato, seu fide & gratia destituto, appetitus innatus ad visionem beatificam. Unde D. Thomas in 4. dist. 49. quæst. 1. art. 3. quæst. 1. 3. Quamvis ex naturali inclinatione voluntas feratur in beatitudinem, secundum communem rationem, tamen quod feratur in beatitudinem talem vel talem, non est ex inclinatione naturæ, sed per discretionem rationis quæ ad invenit in hoc vel in illo summum bonum hominis constare.

Confirmatur & magis illustratur haec ratio : §6. Appetitus innatus est à Deo ut Authorē naturæ, & infundente formam naturalem : Sed appetitus visionis claræ Dei, non potest esse ab Authorē naturæ : Ergo non potest dati appetitus innatus ad illam. Major patet, Minor probatur primò. Appetitus à Deo ut Authorē naturæ inditus, solūm tendit in Deum ut finem naturalem, nam ut communiter dicitur, *juxta ordinem agentium, est ordinis finis* : Atqui Deus, ut clarè visus, non est finis naturalis, sed supernaturalis : Ergo appetitus visionis claræ Dei non potest esse à Deo ut Authorē naturæ, sed solūm ut largitore gratia & aliorum donorum supernaturali.

Secundò eadem Minor suadetur: Author naturæ non dat appetitum quem non possit explere: Sed Deus ut Author naturæ, non potest explere aut quietare appetitum visionis beatificæ : Ergo nec illum tribuere. Minor patet, natura enim, sive potius Author naturæ, nihil facit frustra : faceret autem aliquid frustra, si dare appetitum ad aliquid ad quod non posset perducere. Unde Aristoteles 2. de cœlo, textu 3. docet quod si natura dedisset celis inclinationem ad motum progressivum, dedisset etiam instrumenta ad talem motum ; quod etiam alibi afferit de quibusdam animalibus imperfectis, quibus natura talia instrumenta denegavit. Minor etiam non est minus evidens : Tum quia visio beatifica, cum sit